

Prioriteiten

2011-2013

VERENIGING
VLAAMSE
JEUGDDIENSTEN
EN -CONSULENTEN vzw

- Prioriteit jeugdwerkbeleid:
 - Brandveiligheid
jeugdwerkinfrastructuur

- Prioriteit jeugdbeleid:
 - “Verhogen van de culturele competenties van kinderen en jongeren”

Brandveiligheid jeugdlokalen

Regeerakkoord

Via het decreet Lokaal Jeugdbeleid zal de Vlaamse overheid de gemeentebesturen blijvend ondersteunen in hun inspanningen om voldoende te voorzien in aangepaste en veilige basisinfrastructuur voor jeugd, zoals jeugdlokalen, kampplaatsen, jeugdverblijven en openbare plekken waar kinderen en jongeren zich thuis voelen.

Er gaat bijzondere aandacht naar eenduidige normen voor brandveiligheid. Die zullen geleidelijk en met begeleidende en informatiemaatregelen worden geïntroduceerd.

Ook blijft in het decreet Lokaal Jeugdbeleid de prioriteit op plaatselijke jeugdinfrastructuur gevestigd.

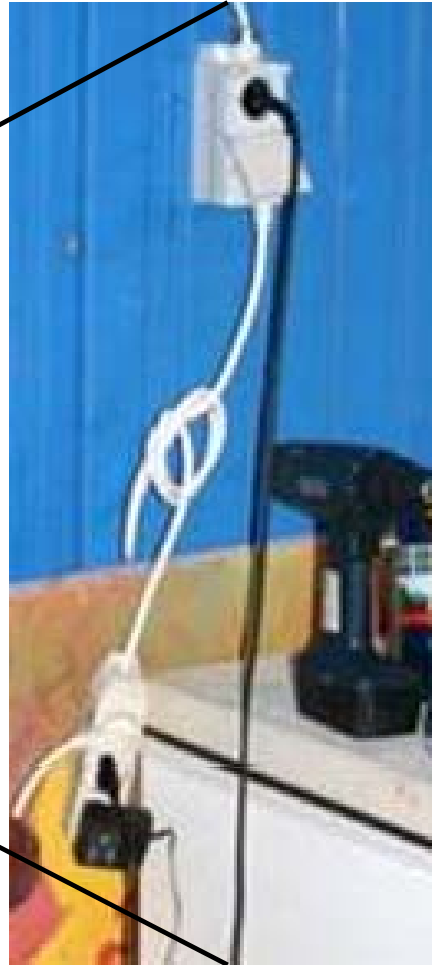
Brandveiligheid

- Er is nog veel werk op het vlak van brandveiligheid van lokalen die gebruikt worden door het particulier jeugdwerk
- Vlaamse overheid wil dit ondersteunen, maar de verantwoordelijkheid ligt bij lokale besturen
- Er wordt een mogelijkheid voorzien voor gemeenten die aangeven niets meer te kunnen doen op vlak van brandveiligheid om toch aanspraak te maken op de extra middelen
- Op basis van een onderzoek uitgevoerd door de UGent wordt het mogelijk om duidelijke richtlijnen rond brandveiligheid uit te werken

Uit het leven gegrepen...

Uit het leven gegrepen...

Uit het leven gegrepen...

Zo is het wel goed!

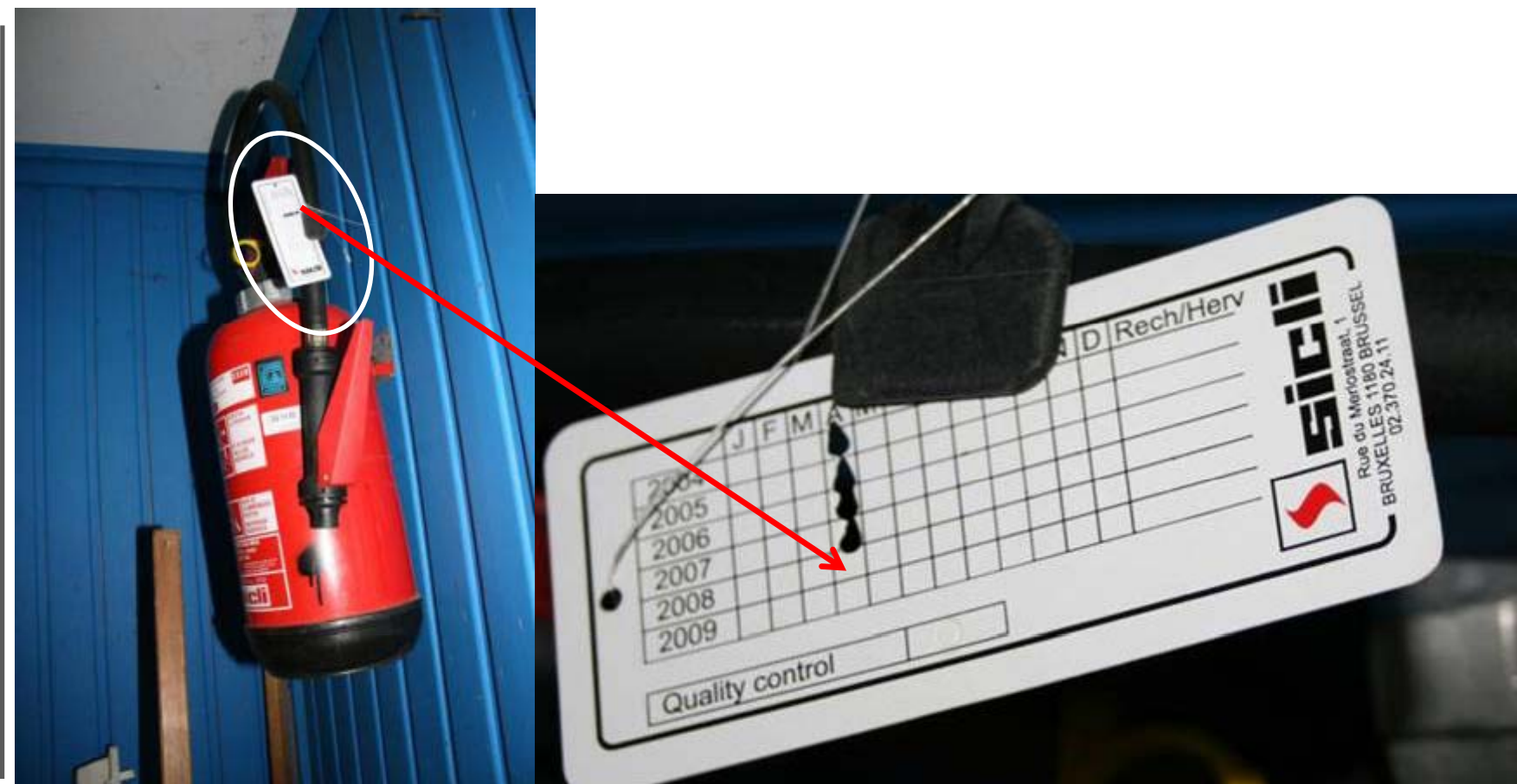
Uit het leven gegrepen...

Uit het leven gegrepen...

Uit het leven gegrepen...

Uit het leven gegrepen...

Studieopdracht inzake de algemene veiligheid van verenigingslokalen binnen de sectoren cultuur, jeugdwerk en sport

Vakgroep Mechanica van stroming,
warmte en verbranding
Prof. dr. ir. P. Vandevælde

- Antwerpen : Mortsel, Lint
- Limburg : Zutendaal, Sint-Truiden
- Oost-Vlaanderen : Assenede, Ronse
- Vlaams-Brabant : Leuven, (Liedekerke)
- West-Vlaanderen : Izegem, Blankenberge

Strategie brandveiligheid

- Kans op ontstaan van brand beperken
- Detectie, alarm en eerste interventies
- Snelle branduitbreiding vermijden
- De branduitbreiding inperken
- Alle maatregelen treffen voor een vlugge evacuatie

Onderzoek veiligheid verenigingslokalen

Aanbevelingen voor veilig gebruik en goed beheer

- Goede huishouding in de lokalen
- Brandgevaarlijke toestanden vermijden
- Eerste interventiemiddelen operationeel houden
- Onderhoud branddetectoren
- Evacuatiewegen vrijhouden
- Compartimentering intact houden

Onderzoek veiligheid verenigingslokalen

Aanbevelingen voor gebouwen met **dagbezetting**

- Toegangswegen en inplanting
- Compartimentering
- Evacuatiemogelijkheden
- Structurele elementen R15/R30
- Reactie bij brand: wanden, plafonds, vloeren, decoratie
- Technische uitrusting
- Blusmiddelen
- Exploitatievoorschriften
- Controles + logboek + beheerder

Onderzoek veiligheid verenigingslokalen

- Aanbevelingen voor gebouwen met **occasionale nachtbezetting**
 - Overall autonome rookdetectoren
 - gekoppeld aan alarmsystemen
- Gebouwen specifiek voor **overnachting**
 - Voorschriften 'Toerisme voor allen'

Exploitatievoorschriften

- Veiligheid gebaseerd op
 - beperken risico van ontstaan brand
 - aanwezigheid middelen voor eerste interventie
- Hieruit volgt belang van:
 - gebruikswijze lokalen
 - onderhoud
 - behoud bouwtechnische maatregelen
 - behoud kwaliteit uitrusting
 - behoud functionaliteit brandbeveiliging

NOOD AAN PERIODIEKE CONTROLES

Exploitatievoorschriften

Periodieke controles garanderen door

- aanstellen beheerder
- bijhouden logboek
 - controles
 - onderhoud

Gebruiksvoorwaarden

- Rookverbod
- Verbod open vlam
- Uitzondering mits vuurweg
+ compenserende maatregelen (beheerder)
- Gescheiden opslagruimten voorraden

Onderzoek veiligheid verenigingslokalen

Te controleren	door	frequentie
Aanwezigheid en inhoud logboek	B	3 - m
Aanwezigheid van situatieplannen	B	J
Rookverbod	B	3 - m
Decoratie	B	3 - m
Goede huishouding (inclusief plaats en omgeving van verwarmingstoestellen + verlichtingstoestellen)	B	3 - m
Wand-, plafond- en muurbekleding	B	W + 5 J
Voorwaarden bij vuurvergunning	B	Telkens
Opslag brandbare materialen	B	3 - m
Behoud compartimentering	B/EDTC	W + 5 J
Toestand evacuatiewegen	B	3 - m
Veiligheidsverlichting	B	J
Technische uitrusting		
Blustoestellen, muurhaspels, branddekens	EDTC	J
Verwarmingstoestellen, schouwen, stookplaatsen	BI	J
Laagspanningsinstallatie	EDTC	W + 5 J
Gasinstallatie	EDTC	W + 5 J
Liften	EDTC	J
Autonome branddetectie	B	3 - m
Branddetectie en alarminstallatie	BI	J
Legende: B = Beheerder, EDTC = Externe Dient voor Technische Controles, BI = Bevoegd installateur, 3 - m = 3-maandelijks, J= jaarlijks, W + 5J = na elke wijziging doch minstens om de 5 jaar		

Inhoud logboek

- Vergunning.
- Gebruik van het gebouw: dagbezetting, dagbezetting en occasionele overnachting, enzovoort.
- Maximum toegelaten bezetting in functie van de aanwezige evacuatiemogelijkheden. Dit aantal is ook zichtbaar aangeduid bij de hoofdingang.
- Verslagen van alle verplichte controles.
- Instructies bij brand. Deze instructies worden ook aangeplakt bij de hoofdingang en op elke bouwlaag in elke evacuatieweg. Een liggingplan toont de evacuatiewegen vanaf de betreffende plaats.

Een mogelijk beleidskader

Vanuit analyses screenings jeugdlokalen komen we tot volgende **beleidsaanbevelingen**:

- De basisdoelstelling van het beleid moet zijn: een verhoogd veiligheidsniveau bij het gebruik van jeugdlokalen
- Het normerend kader moet begrepen en gedragen worden door het doelpubliek
- Nood aan informatie, sensibilisering en opleiding
- Ondersteuning, begeleiding en opvolging
- Haalbare termijnen

Een mogelijk beleidskader: concreet

- **Onderzoek naar/inventaris** van brandveiligheid lokalen
 - Externe controlediensten
 - Brandweer: afspraak « informeel » bezoek
 - Zelf: checklists, zie bv. De Waterpas van Locomotief of Checklist jeugdlokalen van PJD Antwerpen op http://www.provant.be/binaries/checklistjeugdlokalen_tcm7-58914.pdf
 - Zeker voldoende aandacht voor elektriciteits-, gas- en verwarmingsinstallaties!

Een mogelijk beleidskader: concreet

- **Subsidies** jeugdlokalen: specifieke aandacht voor brandveiligheid bij nieuwbouw en verbouwingen:
 - Evacuatiewegen, trappen
 - Gebruik brandbestendig materiaal plafonds, deuren, ...
 - Investeren in **bergruimte** is investeren in brandveiligheid!
 - Aangepaste stookruimte, keuken, **buitenopslag** gas/vuilnis, ...
 - 3 grote "boosdoeners": elektriciteit, gas, verwarming

Een mogelijk beleidskader: concreet

- Branddetectie, en –bestrijdingsmateriaal: rookmelders, brandalarm, brandblussers, haspels, ...
- Evacuatiehulpmateriaal: pictogrammen, noodverlichting, fluoborden, ...

- Subsidies
- Ter beschikking stellen
- Jaarlijkse controle en onderhoud

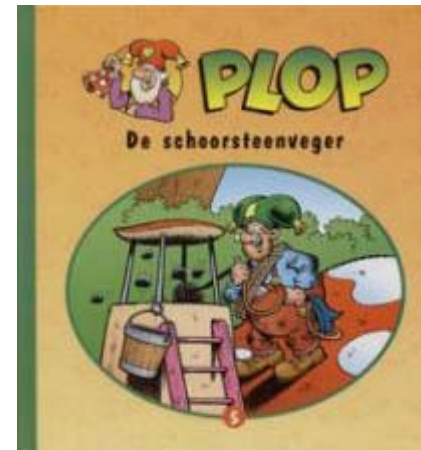

Een mogelijk beleidskader: concreet

Regelmatige opvolging belangrijk :

- nazicht en onderhoud EGW-installaties,
- nazicht en onderhoud brandbestrijdingsmateriaal
- Schoorsteenvegen

Eigen dienstverlening
Subsidies

- Attesten en keuringskaarten goed bijhouden
- **Logboek!** ⇒ **Lokalenmap!**

Een mogelijk beleidskader: concreet

- Vorming en sensibilisering cruciaal!
 - Jeugdwerkers:
 - Wat is gevaarlijk en waarom + hoe voorkomen?
 - Evacuatie- en blusoefeningen
 - Beheerders
 - Beetje technische kennis ivm brandveiligheid
 - Controle en rapportage

Meer info

www.jeugdlokalen.be

VERENIGING
VLAAMSE
JEUGDIENSTEN
EN -CONSULENTEN ...

Tijd voor vragen Pauze

Culturele competenties

Regeerakkoord

*Om de **culturele competenties** te verhogen zullen onderwijs, amateurkunsten, sociaal-cultureel werk, kunsten- en erfgoedorganisaties aandacht besteden aan de cultuureducatie en initiatieven nemen voor toeleiding om zoveel mogelijk mensen en doelgroepen te stimuleren tot een actieve cultuurbeleving (deelnemen en deelhebben).*

Regeerakkoord

- *Via de weg van de cultuureducatie in onderwijs, sociaal-cultureel werk voor kinderen en volwassenen en kunsten willen we alle kinderen en jongeren bereiken en hen stimuleren in hun culturele beleving.*
- *Binnen het jeugdwerk en het bredere vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren wil de Vlaamse Regering meer en nieuwe aandacht besteden aan de verenigingen en programma's die de actieve kunstbeoefening op een laagdrempelige, speelse wijze introduceren en begeleiden.*
- *Daarbij verwijst ze zowel naar de wat weggedeemsterde jeugd(muziek)ateliers als naar een concrete invulling van het concept brede school en een aanvulling op het bestaande Deeltijds Kunstonderwijs.*

Van waar komt dit?

- Overheid wil sterk inzetten op **Cultuureducatie**
- Rapport **Bamford**:
 - niet alle kinderen en jongeren kunnen genieten van een degelijke kunst- en cultuureducatie
 - kunst- en cultuureducatie bestaat vooral uit losse ervaringen en projecten
 - structurelere aanpak nodig

Van waar komt dit?

- Ex-Minister Anciaux: beleids- en actienota

Smaakmaker

- Netwerking stimuleren
- Geïntegreerde aanpak
- Dag van de cultuureducatie

- Ex-Minister Vandenbroucke: Rapport commissie cultuur & onderwijs

Gedeeld/Verbeeld

- Sterke verankering op het lokale niveau
- Cultuureducatie nieuwe prioriteit decreet lokaal jeugdbeleid?
- Heel wat jeugddiensten werken met kinderen en jongeren op vlak van cultuur

Cultuur?

- Cultuur = **wat door de mens gecreëerd is**
 - “Cultuur is een samenhangend geheel van meer of minder bewuste denkbeelden en technieken dat een groep mensen over langere tijd dient als richtlijn en instrument om te leven en overleven.”
- (Jeugd)cultuur gaat dus zeker niet enkel over:
 - Cultuur met de grote C!
 - Specifieke jeugdculturen
- Daarom: « **ontwikkelen culturele competenties** »
 - ⇒ Brede invulling van cultuur

Culturele competentie

- **Culturele competentie** staat voor een geheel van (voor)kennis over kunst en cultuur, van mentale openheid en appreciatie t.a.v. kunst en cultuur, en van het vermogen om kunst en cultuur op te zoeken, ermee om te gaan en ze zelf te creëren.

- Een algemeen cultureel leefklimaat
 - Het **thuismilieu stimuleren**: jonge kinderen moeten samen met hun ouders zo vaak mogelijk aan culturele activiteiten kunnen deelnemen.
 - Cultuureducatie binnen het **onderwijs**
 - **Sociale netwerk** vergroten, want mensen die altijd thuis blijven, verwerven minder culturele competenties.
 - Cultuurdeelname in de **vrije tijd** verder bevorderen.

Jeugd en cultuur: onderzoek

- Onderzoek FAK: liefst 64% van de jongeren is zelf op één of andere manier met amateurkunst bezig!
- Onderzoek TOR: jongvolwassenen ondervertegenwoordigd in bereik CC's
- Groot onderzoek cultuurparticipatie 2003-2004 prof Lievens:
 - Niet echt op jongeren gericht, maar toch: sociale status en opleiding verklaren meer dan leeftijd
 - Jongeren minder musea, tentoonstellingen, theater en dans, meer niet-klassieke muziek, bioscoop
 - Studenten zijn wel grote cultuurconsumenten

Jeugd en cultuur: achtergrond

- Jeugdwerk: diffuus beeld
 - JA & JMA hebben het op veel plaatsen moeilijk
 - Veel AKB's bloeien wel, ook nieuwe, maar worden niet altijd gepercipieerd (en dus erkend) als jeugdwerk
- DKO (academies) bereikt veel jongeren! Hier wordt ook meer en meer projectmatig gewerkt.
- Veel jongeren zijn in groepsverband, maar niet echt binnen een bestaande organisatie bezig met muziek of andere expressie. Waar begint en eindigt jeugdwerk?

Een mogelijk beleidskader

- Vertrek vanuit een duidelijke visie
- Bv. JBP **Nijlen**:

*Kinderen en jongeren nemen actief deel aan het culturele leven in onze gemeente. Ze zijn zowel **consument** als **cultuurmaker** en hun bijdrage is een belangrijke meerwaarde. Ze hebben recht op een **zichtbare plaats** om cultuur te beleven en te maken volgens hun eigen **specifieke** noden. Cultuur is **toegankelijk** voor alle kinderen en jongeren!*

Bv. JBP **Riemst**:

Visie op cultuurbeleid voor kinderen en jongeren

- Stimuleren om cultureel en maatschappelijk te ontwikkelen
- Eigenheid van verenigingen vrijwaren
- Cultuur bereikbaar maken
- Gemeentelijke activiteiten spreiden over verschillende kerkdorpen
- Ter beschikking stellen materiaal en infrastructuur (uitbreiding uitleendienst!)

Een mogelijk beleidskader

1. Een goed **jeugdwerkbeleid** is de onmisbare basis voor een goed jeugdcultuurbeleid
2. **Samenwerking** is het geheim!
3. Eigen **jeugdcultuurprojecten**: eerst draagvlak creëren
4. **Ruimte**: jeugd heeft ruimte nodig, ook voor cultuur
5. Iedereen is van de wereld en de wereld is van iedereen: aandacht en respect voor **velerlei vormen** van culturele expressie

Stevig jeugdwerkbeleid

- Creativiteit en amateuristische kunstbeoefening zijn 2 expliciet vermelde functies van jeugdwerk! Dus:
 - Vergeet de jeugd(muziek)ateliers niet! Beter met specifiek convenant dan onder subsidieregeling voor andere vormen van jeugdwerk te wringen
 - Vergeet de Jeugdgroepen voor amateuristische kunstbeoefening (AKB's) niet.
 - Discussie jeugdwerk of culturele vereniging
 - Stimulansen voor participatie van jongeren
 - Aangepaste ondersteuning

Stevig jeugdwerkbeleid

- Bv. extra aandacht voor creatieve expressie binnen subsidiëring van het jeugdwerk.
- Bv. binnen projectsubsidies extra aandacht voor jeugdculturele activiteiten
- Bv. extra aandacht voor creativiteit en expressie binnen ondersteuning kadervorming
- Bv. extra aandacht voor culturele activiteiten binnen eigen gemeentelijke jeugdwerkprogramma's. Grabbelpas en Swap bieden evidente mogelijkheden, maar ook binnen speelpleinwerking edm is veel mogelijk.

Samenwerking is het geheim

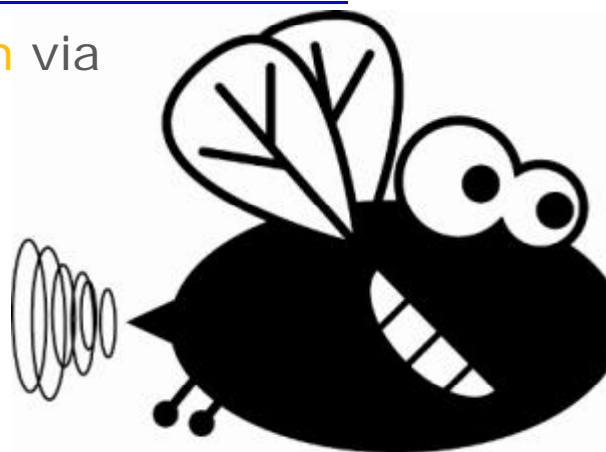
- Clustering van diensten in gemeentebesturen: veel jeugddiensten komen in VT-dienst terecht
 - **! Gevaar:** jeugdbeleid is meer dan VT-beleid!
 - 😊 **Kansen:** sterk geïntegreerd VT-beleid, bv. vrijetijdscentrum Brasschaat, Balen, ...
- Samenwerking nuttig en mogelijk met alle mogelijke actoren:
 - Evidente zoals cultuurdienst, cc, bib, onderwijs, tekenacademie, muziekschool, ...
 - Ook onderwijs biedt heel wat mogelijkheden, zeker in het kader van brede school
 - maar ook toeristische dienst/erfgoed, musea, BKO, milieu, enz.

Eigen jeugdcultuurprojecten

- Probeer te werken aan een stevig draagvlak, van waaruit je langzaam, maar structureel kan opbouwen, beter dan een “losse flodder”-beleid.
- Kern is faciliteren en ondersteunen, laat het creëren aan de jongeren
- Inspelen op bestaande initiatieven die zichzelf bewezen hebben is een goede instap
- Jeugdcentrum kan dienen als platform voor artistieke jongerenprojecten, cfr. JeugdcentraAL
- Ook hier biedt samenwerking meerwaarde!

Inspelen op bestaande initiatieven

- Bestaande activiteiten of festiviteiten in de gemeente
- Ook op Vlaams niveau zijn er heel wat initiatieven, bv.:
 - **Week van de amateurkunsten**, zie <http://www.wak.be/>
 - Labelling voor het cultureel aanbod voor kinderen (& jongeren) vanuit Cultuurnet: de **Vlieg**, zie <http://www.cultuurnet.be/kinderen>
 - **Kunstbende** –ambassadeurs zie <http://www.villanella.be/kunstbende/kunstbende/>
 - Samenwerking met de **scholen** via <http://www.canoncultuurcel.be>

2011
2013
jbp

JeugdcentraAL
artistieke jeugdprojecten

Eigen jeugdcultuurprojecten

Enkele voorbeelden:

- **Beleg van Schoten**: tweejaarlijks cultureel evenement voor jongeren. Dit bruisende festival omvat de meest uiteenlopende disciplines rond kunst en cultuur zoals woord, drama, theater, stand-up, rock, jazz, electronica, DJ-sets, circus, kortfilm, beeldende kunst, schilderkunst, dans, ...
- **Beveren**: multikunstenfestival **Tournée Générale XL** (band Fonktions op TG was JeugdcentraAL-project)
- **Ternat**: **hARTbeats** is het label voor een creatief laboratorium waarin iedereen tussen 8 en 22 jaar kan experimenteren, ontdekken, ervaren, proeven, creëren.
- Zie zeker ook het boek **Ambrassadeurs 2**, op <http://www.cultuurnet.be/publicaties/ambrassadeurs-2>

VERENIGING
VLAAMSE
JEUGDDIENSTEN
EN -CONSULENTEN ...

Ruimte voor jeugdcultuur

- Ruimte: jeugd heeft ruimte nodig, ook voor cultuur
 - ⇒ gemeente kan dit faciliteren
- Dat kan binnen bestaande centra, jeugd, cultuur, onderwijs, ...
- Voor sommige uitingen is specifieke infrastructuur nodig: repetitielokalen, crearuimtes, ...
- In sommige (vooral grotere) gemeenten “jeugdculturele zone”
 - Bv. Antwerpen: Fort 8/Ankerrui
 - Bv. Turnhout: crea-zolder Wollewei
 - Bv. Leuven: Molens van Orshoven wordt kunsteducatief centrum

Iedereen is van de wereld

- Vinger aan de pols: wat leeft er onder jongeren
- Diversiteit:
 - De meeste jongeren zijn absoluut geïnteresseerd in (vormen van) cultuur, velen – net zoals volwassenen – in (vormen van) massacultuur
 - Anderen identificeren zich heel sterk met één of meerdere vormen van culturele expressie
 - Geef kansen aan nieuwe vormen van cultuurexpressie, maar verlies u niet in hypes
- Belang van authenticiteit: jongeren hebben snel door of je er iets van kent of niet.

Marsbevel Ambrassadeurs

Ambrassadeurs gaf in een “marsbevel” 10 tips op weg naar een Vlaams actieplan jongeren en cultuur. Veel is ook bruikbaar voor de lokale context:

1. Geen cultuurbeleid voor jongeren zonder een cultuurbeleid voor kinderen
2. Nieuwe vormen van samenwerking tussen cultuur en onderwijs
3. Geen cultuurbeleid voor jongeren zonder een cultuurbeleid voor gezinnen
4. Nauwere samenwerking met het middenveld
5. Communityopbouw voor jongeren met gedeelde culturele interesse
6. Aandacht voor visuele communicatie
7. Problematiseer niet
8. Ondersteuningskansen voor alle smaakpreferenties
9. Democratisch prijzenbeleid
10. Expertisecentrum jongeren & cultuur

Uitvoeringsbesluit?

- Moet nog uitgewerkt worden.
- Verwachting: klaar vroege voorjaar 2010
- Er zal nu wellicht een werkgroep worden opgestart, waarin ook VVJ zal kunnen participeren
- Ruimte voor flankerende maatregelen, bv. Publicatie, website, ...

Uitvoeringsbesluit?

Wat weten we?

- Doel: het verhogen van de aandacht voor jeugd en jongerencultuur binnen het jeugdbeleid
- D.m.v. een “kleine” financiële impuls zullen steden en gemeenten aangemoedigd worden om o.a.:
 - om een platform te bieden voor creaties van jongeren,
 - om digitale media en gaming te stimuleren,
 - om voorwaarde te creëren voor culturele expressie
 - om in het eigen jeugdwerk aanbod aan kinderen en jongeren kansen te bieden om aan cultuur te doen en het particulier jeugdwerk te stimuleren om hetzelfde te doen

Uitvoeringsbesluit?

- Wat weten we?
 - Geen vestzak/broekzak: dus enkel centen voor (ver)nieuw(d) beleid
 - Participatie van kinderen/jongeren, advies JR belangrijk
 - Wellicht schoolvoorstellingen niet subsidiabel, wegens andere financieringsbronnen
 - Wellicht personeelskosten niet of slechts in uitzonderlijke gevallen subsidiabel

Dank voor je aandacht!
Zijn er nog vragen?